

*До разової спеціалізованої ради
ДФ 35.051.160
Львівського національного
університету імені Івана Франка
м. Львів, вул. Університетська, 1*

РЕЦЕНЗІЯ

на дисертаційну роботу

КОПИЛЬЧАКА БОГДАНА ВОЛОДИМИРОВИЧА

на тему:

**«СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ МОЛОДІЖНИХ
ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В УКРАЇНІ»,**

подану на здобуття ступеня доктора філософії

за спеціальністю 073 «Менеджмент»

(галузь знань 07 «Управління та адміністрування»)

1. Актуальність теми дисертаційного дослідження.

Актуальність теми дисертаційного дослідження «Стратегічне управління розвитком молодіжних громадських організацій в Україні» обумовлена сучасним станом молодіжного громадського сектору, який характеризується динамічністю та неоднозначністю. З одного боку, спостерігається зростання кількості молодіжних громадських організацій на тлі загального розвитку громадянського суспільства, що свідчить про активізацію молоді та її прагнення до самоорганізації та участі у суспільному житті. З іншого боку, молодіжні громадські організації стикаються з численними перепонами, що стримують їх розвиток та ефективність, в тому числі і російська агресивна загарбницька війна на території України.

На цих важливих питаннях сфокусоване наукове дослідження, в процесі якого запропоновано напрямки та моделі, що впливають на формування системи стратегічного управління розвитком молодіжних громадських організацій в Україні. Враховуючи зазначене вище, можна впевнено стверджувати, що обрана здобувачем Богданом Копильчаком тема дисертаційної роботи відзначається актуальністю та своєчасністю практичної проблематики.

2. Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами Університету та кафедри.

Дисертація виконана в межах науково-дослідної роботи кафедри менеджменту економічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка, зокрема у ході розроблення держбюджетної теми «Управління конкурентоспроможністю агропродовольчої продукції в господарській системі України» (номер державної реєстрації 0120U101814, 2020-2024 рр.). Застосування у навчальному процесі Львівського національного університету імені Івана Франка рекомендацій автора дало змогу адаптувати дисципліни «Стратегічне управління» та «Теорія організації» для студентів першого (бакалаврського) рівня освіти до сучасних тенденцій розвитку організацій та підвищити якість підготовки студентів.

3. Оцінка змісту дисертації та її оформлення.

Дисертаційна робота містить три розділи, має класичну структуру, логіка та виклад основних положень дає змогу простежити хід наукових думок автора, супроводжується схемами, рисунками, таблицями та посиланнями на використані джерела.

Дослідивши та проаналізувавши текст анотації та основних положень дисертації Копильчак Б. В., можна засвідчити їхню відповідність. Анотація не містить інформації, яка була б відсутня у тексті дисертаційної роботи, та відповідає встановленим вимогам.

У першому розділі узагальнено та систематизовано теоретичні основи дослідження системи стратегічного управління розвитком молодіжних громадських організацій. У другому розділі дисертаційної роботи на основі поглибленого аналізу практики стратегічного управління виявлено фактори розвитку молодіжних громадських організацій в Україні. У третьому розділі запропоновано основні шляхи вдосконалення системи стратегічного управління розвитком молодіжних громадських організацій в Україні. Висновки наукової роботи відображають результати проведеного дослідження, сутність та новизну розроблених і представлених на захист наукових положень та практичних рекомендацій. Достовірність отриманих у дисертації результатів

підтверджується також публікаціями у фахових наукових виданнях та оприлюдненням на міжнародних науково-практичних конференціях.

4. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації та їхня достовірність.

Ознайомлення зі змістом дисертаційної роботи та науковими працями Копильчак Б. В. дає змогу відзначити достатню обґрунтованість його наукових положень, висновків та рекомендацій. Мета дослідження, яка полягає у поглибленні теоретико-методологічних основ стратегічного управління розвитком молодіжних громадських організацій в Україні та розробленні науково-практичних рекомендацій щодо вдосконалення системи стратегічного управління розвитком молодіжних громадських організацій в Україні відповідає задекларованій темі, а визначені наукові завдання логічно підпорядковані меті, що дозволило дисертанту отримати наукові положення, винесені на захист.

В процесі дослідження здобувач використав широку інформаційну базу: нормативно-правову базу України, міжнародні рейтинги, звіти, нормативно-правові документи, офіційні звіти молодіжних громадських організацій, соціологічні опитування, звіти міжнародних рейтингових агентств та ООН, наукові праці вітчизняних і зарубіжних авторів, присвячені проблемам стратегічного управління розвитком молодіжних громадських організацій в Україні. Зміст дисертаційної роботи Копильчак Б. В. відповідає назві теми, поставленій меті та засвідчує завершеність дослідження.

5. Новизна наукових положень і одержаних результатів.

До найбільш вагомих результатів, що розкривають особистий внесок автора в досліджувану проблематику і які він виносить на захист, можна віднести такі:

- розкрито управлінську сутність молодіжних громадських організацій в контексті громадянського суспільства в Україні;
- узагальнено науково-методологічні підходи та досліджено теоретичні основи стратегічного управління розвитком молодіжних громадських організацій в Україні;

- виявлено фактори розвитку молодіжних громадських організацій у процесі стратегічного управління на основі аналізу внутрішнього середовища;
- здійснено комплексну діагностику зовнішнього середовища функціонування та розвитку молодіжних громадських організацій в Україні;
- розроблено пропозиції щодо вдосконалення системи стратегічного управління розвитком молодіжних громадських організацій в Україні на основі 5A algorithm;
- удосконалено теоретичні положення ідентифікації молодіжних громадських організацій у сфері громадянського суспільства з позиції управлінського підходу до їх розуміння;
- запропоновано глобальну модель взаємодії молодіжних громадських організацій з контрагентами у процесі реалізації своїх цілей та конкретні завдання для молодіжних громадських організацій, органів державної та комунальної влади і комерційного бізнесу;
- набули подальшого розвитку наукові положення теорії розвитку молодіжних громадських організацій через стратегічне інституціонування у формі поступального серпантину на основі теорій спіральної динаміки та кольорових організацій.

6. Теоретичне та практичне значення отриманих результатів дослідження

Теоретична і практична значущість отриманих результатів полягає в тому, що напрацьовані методичні підходи, висновки та рекомендації формують обґрунтовану основу для удосконалення системи стратегічного управління розвитком молодіжних громадських організацій в Україні та можуть бути використані в роботі бізнесом, органами державної влади і місцевого самоврядування та іншими громадськими організаціями при вдосконаленні підтримки молодіжного руху, що також підтверджується довідками про використання рекомендацій. Дисертація має практичну значущість для освітньо-наукової галузі, а її результати дослідження можуть бути корисними у процесі підготовки здобувачів вищої освіти.

7. Повнота викладу результатів дослідження у наукових фахових виданнях.

Ключові положення і результати дослідження було опубліковано у 12 наукових працях: 5 статей у наукових фахових виданнях України, 1 стаття у зарубіжному спеціалізованому виданні, 1 стаття у виданні, що входить до міжнародних наукометричних баз даних (Web of Science). Основні результати дослідження доповідалися на науково-практичних конференціях. Опубліковані наукові праці здобувача, які зараховані за темою дисертації, відповідають чинним вимогам МОН. Кількість та обсяг друкованих праць дають авторові право публічного захисту дисертації.

8. Відповідність тексту дисертації вимогам академічної доброчесності.

Дисертація Копильчака Б. В. «Стратегічне управління розвитком молодіжних громадських організацій в Україні» відповідає принципам академічної доброчесності. Академічний плагіат, фабрикації чи фальсифікації відсутні в дисертації та наукових працях, які розкривають її результати. Ступінь самостійності проведеного дослідження підтверджується відсутністю ознак плагіату. Використання положень, праць та висловлювань інших авторів мають відповідні коректні посилання на першоджерела для текстових та ілюстративних запозичень; ознак академічного плагіату не виявлено, що дозволяє зробити висновок про дотримання здобувачем академічної доброчесності.

9. Дискусійні положення та зауваження щодо змісту і оформлення дисертаційної роботи.

Позитивно оцінюючи наукове та практичне значення дисертаційного дослідження Копильчак Б. В., необхідно вказати на окремі зауваження та дискусійні моменти, а саме:

1. Дисертант у роботі описує характерні ознаки інститутів суспільного життя (табл. 1.5 ст. 34), щоб вказати на їх відмінність. Доцільно було б розширити дану частину роботи зазначенням сильних та слабких сторін кожної характеристики для кращого розуміння управлінського процесу.

2. Дисертант у першому розділі приділяє значну увагу аналізу життєвого циклу організації та теорії розвитку організації (підрозділ 1.2, ст. 46-56), а у другому розділі проводить аналіз методів стратегічного інституціонування, які застосовуються під час управління молодіжними громадськими організаціями (підрозділ 2.1, ст. 108 -115). Вважаю, що доречним було б використати вказані напрацювання для зазначення основних переваг та недоліків застосування кожного визначеного методу на сформованих етапах розвитку молодіжних громадських організацій.

3. У процесі проведення аналізу угод бізнесу з молодіжними громадськими організаціями в Україні спостерігається неузгодженість охопленого періоду дослідження, оскільки він завершується 2019 роком (рис. 2.14., ст. 123) та наведеного прикладу лише однієї організації НСОУ «Пласт», що частково може порушити адекватність отриманих результатів аналізу.

4. У дисертаційній роботі автор (підпункт 3.2) в межах концептуальної моделі стратегічного управління розвитком молодіжних громадських організацій пропонує схему взаємодії «молодіжні громадські організації – держава - бізнес». Проведене дослідження значно б збагатилося, якщо автор обґрунтував би заходи щодо підвищення рівня взаємодії у контексті розвитку стратегічного партнерства молодіжних громадських організацій, органів держаної і комунальної влади та бізнесу в умовах післявоєнного відновлення економіки.

Зазначені зауваження та дискусійні положення не зменшують наукову та практичну цінність представленого дослідження, оскільки можуть бути предметом подальших досліджень автора за обраним напрямом.

10. Загальний висновок і оцінка дисертації.

З огляду на викладене вище, вважаю, що дисертаційна робота Копильчака Б. В. на тему: «Стратегічне управління розвитком молодіжних громадських організацій в Україні» є завершеною, самостійною працею, що містить нові науково-обґрунтовані результати проведених досліджень. Тема роботи, зміст та зроблені висновки відповідають спеціальності 073 «Менеджмент» (галузь знань 07 «Управління та адміністрування»).

Дисертація «Стратегічне управління розвитком молодіжних громадських організацій в Україні» та наукові публікації за її результатами відповідають вимогам наказу МОН України від 12.01.2017 року № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 759 від 31.05.2019 р.) та «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (із змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України № 341 від 21.03.2022 р. та № 502 від 19.05.2023 р.), а її автор, Копильчак Богдан Володимирович, заслуговує присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Рецензент:

доктор економічних наук,
професор, завідувач кафедри
інформаційних систем у менеджменті
Львівського національного
університету імені Івана Франка

Василь ПРИЙМАК